

Geschiedenis Samenvatting Hoofdstuk 5 | China 1842-2001

1 Chinees keizerrijk begint 19de eeuw ernstig verzakt

In de 19de eeuw werd China geregeerd door de keizerlijke **Qing-dynastie**, ook wel Mantsjoen-dynastie. Met een **dynastie** wordt een serie heersers uit 1 familie bedoeld. De keizers reageerden als absolute vorsten, en hadden het geloof dat zij door god waren aangesteld om te regeren over China, zij regeerden vanuit het keizerlijk hof, in die tijd in Peking. Om ervoor te zorgen dat de wil van de Keizer overal wet was, was China verdeeld in een groot aantal provincies, die verder waren verdeeld in prefecturen en die waren weer onderverdeeld in districten. Aan het hoofd van elk van deze gebieden stond een door de keizer aangestelde ambtenaar, die rechtstreeks verslag uitbracht aan de keizer. Om een ambtenaar te worden moest je eerst het **ambtenarenexamen** succesvol afleggen. Een keer per drie jaar werd dit examen gehouden en maar één procent van de kandidaten slaagde de eerste keer. Dit systeem was ingevoerd zodat de keizer altijd kon vertrouwen op zijn ambtenaren.

Het bestuur van China was geïnspireerd op het **confucianisme**, wat een aanvulling was op het al bestaande geloof in aarde en hemel. De belangrijke uitgangspunten van het confucianisme zijn:

- De nadruk op de juiste persoonlijkheid, iedereen is goed, dus als iedereen zich goed gedraagt verdwijnt de misdaad.
- De leer van de 'Vijf Menselijke Relaties', gaf de juiste betrekking aan tussen heerser en volk, vader en zoon, man en vrouw, vrienden enz.
- Van mensen in de hogere rangen werd welwillend en vriendelijkheid verwacht, terwijl van de lagere klassen juist gehoorzaamheid en toewijding werd verwacht.
- Vaste omgangsvormen en rituelen. Als je je aan die voorschriften hield gedroeg je je goed.

Het centrale gezag verzwakte aan het begin van de 18de eeuw, een periode van tegenslagen en crisis nam vorm aan. Door hongersnood, corruptie en slecht leiderschap slonk de bevolking en het vertrouwen in de keizer. Doordat vrienden werden aangesteld op belangrijke posities, werd **corruptie** in de hand genomen. Door slechtleiderschap en natuurrampen ontstonden er meer meerdere opstanden tegen de overheid, die steeds meer belastingen ging eisen, en door slechte oogsten en uitbuiting vanuit de overheid was er een constante hongersnood, dit kwam ook door de overbevolking.

2 De eerste opiumoorlog (1839 – 1842)

China zag zichzelf als het midden van de wereld, het meest beschaafde land ter wereld. Zij vonden dat ze in een zee van barbaren waren beland, niet gek dat het Qing-dynastie weinig betrekkingen met het buitenland onderhield, dat zou een teken van gelijkwaardigheid zijn. Het westen daarentegen wilde wereld veroveren en beschaven, ook de gedachten van de Engels 'The white man's burden' gedachtegoed kwam aan in China. Alleen voelden de Chinese keizer vrij weinig voor het westerse gedachtegoed. Engeland wilde ook van China een christelijk land maken, en was zelfs bereid om met militair geweld China om te krijgen, de reden voor militair ingrijpen kwam al snel. China ondervond in die tijd schadelijke gevolgen van het overvloedige opium gebruik. Ten eerste moest de opium met zilver worden betaald, hierdoor verloor de economie van China snel waarde, iedereen mocht handeldrijven toen Engeland het monopolie opgaf, de sociale ontwrichting door verslaafde opiumgebruikers en door corruptie bij de ambtenaren werd een verbod binnen China niet opgevolgd.

Toen de Chinese regering actie ondernam door een kleine anderhalf miljoen kilo ruwe opium te verbranden, viel Engeland met een leger China aan. Door de grote voorsprong van de Engelse werd het Qing-dynastie vernederend verslagen. Hierdoor werden ze gedwongen tot concessies, zoals het openen van vijf havens voor westerse handel, Hongkong af te staan aan de Britten, zes miljoen dollar schadevergoeding moesten betalen en toe te staan dat het verdrag ten alle tijden kon worden herzien. Dit droeg niet bij aan de stabiliteit van het Qing-dynastie.

3 Nieuwe Chinese concessies na de Tweede Opiumoorlog (1856 – 1860)

Het verdrag dat werd gesloten aan het eind van de eerste opiumoorlog was het begin van een reeks oneerlijke, ongelijke verdragen. Zo werden ze ook in China genoemd, want het westen haalde er veel meer uit dan de Chinezen. De Chinezen verloren en controle over grondgebied en een groot gedeelte van hun economie ging rechtstreeks naar buitenlandse mogendheden. Daarnaast kwamen er nog veel meer westerse landen met hun eigen verdrag, waar China nog meer land en geld kwijtraakte. Ook aan Nederland. Hier vloeiende uiteindelijk de tweede opiumoorlog uit voort. Omdat de Chinezen het niet meer konden opbrengen om de lasten van alle verdragen te dragen. Omdat de Chinese overheid niet meer

concessies wilde doen, besloot het westen om opnieuw China binnen te vallen. Bij de nieuwe vredesonderhandelingen sloten ook Frankrijk en Rusland aan. Een paar concessies was het recht voor bepaalde mogendheden om ambassades op te richten, meer handelshavens, meer grondgebied afstaan, het legaal maken van de opiumoorlog, het christendom moest het geloof worden, importheffingen en China moest meer geld betalen als schadevergoeding. Toen China hier niet mee in wilde stemmen werd de oorlog hervat, totdat het zomerpaleis in Peking werd verwoest in 1860. Toen tekende China alsnog het verdrag.

Toen Japan mede door uitbreidingsdrang Korea wilde aanvallen, kwam China in actie. Want China zag Korea als een vazalstaat. Maar ook de Japanners hadden hun leger gemoderniseerd, de Chinezen bleken wederom niet opgewassen te zijn tegen de vechtlust en de militaire vooruitgang van de Japanners. Waardoor het weer een nederlaag moest doorgaan. Tijdens de vrede van Shimonoseki in 1855 werd China gedwongen tot het erkennen van de onafhankelijkheid van China, en daarmee de inname van Korea door Japan, het afstaan van grondgebied aan Japan, Japan mocht fabrieken bouwen in de handelsregio's van China, betalen van wederom een schadevergoeding en nog meer grondgebied moeten afstaan aan Rusland, Frankrijk en Duitsland.

Door deze nederlaag, op een volk waar China nog meer op neerkeek dan het westen, werd het voor de alledaagse Chinees duidelijk dat er iets moest veranderen, en snel. Een nieuwe bestuursvorm was nodig. Hiermee begon het binnenlands verzet.

4 Binnenlands verzet tegen het keizerlijk gezag

Door de groeiende onrust binnen China na de vernederingen van Chinees-Japanse oorlog en de twee Opiumoorlogen ontstonden er veel verschillende opstanden:

De opstand van de **Taiping** (1850-1864), de grootste van allemaal, volgens schatting raakte de helft van China betrokken bij deze opstand, en verloren meer dan 20 miljoen Chinezen het leven. Zij wilde de afschaffing van het confucianisme, de afschaffing van het particulier bezit, gelijkstelling van mannen en vrouwen en de opheffing van de ongelijke verdragen. De Taiping was eerst zeer succesvol omdat de Chinese overheid dusdanig was verzwakt dat het geen strijd kon leveren tegen de gemotiveerde strijders van de Taiping. De Taiping had ook succes omdat zij beloofde dat iedereen die meestreed naar de hemel ging, verder sloten veel minderheidsgroeperingen zich aan bij de Taiping die onder het beleid van Qing gediscrimineerd werden, zij hoopten gelijkheid te krijgen als de Taiping China overnam. Ten slotte bestond de Taiping uit een groep bekwame leiders die zich niet lieten beïnvloeden. De opstand van de Taiping faalde uiteindelijk omdat er onenigheid ontstond over de koers, waardoor het in groepjes uit elkaar viel, de idealen niet in de praktijk werden gebracht waardoor ze aanhang verloren, ze alleen vochten en geen samenwerking aangingen met andere opstanden en vooral omdat het westen China te hulp schoot met militaire steun. Dit pas uiteraard nadat de handelspositie van het westen in gevaar kwam door de strijd met de Taiping.

De opstand van de **Nian** (1851-1868), vond gelijktijdig plaats met de Taiping, ze vormden al langer een verzetsgroep, maar pas na de overstromingsrampen van 1851 kregen ze grote omvang. Dit kwam doordat de overheid niet in staat was om hulp te verlenen aan de boeren, waardoor zij zich genoodzaakt voelden om zich aan te sluiten bij de Nian om toch nog in elven te blijven. Het doel van de Nian was simpel, ze wilde meer grond en grondstoffen afnemen van de Qing-regering en hun rijke aanhangers voor de boeren en aanhangers van de Nian. Dit was zeer schadelijk voor de Qing-dynastie want zij kreeg het meeste van haar inkomsten uit de regio waar de Nian actief was. Maar nadat de Taiping was uitgeschakeld doofde ook snel het kaarsje voor de Nian.

De hervormingspogingen van de regering faalde allemaal, zo ook de zelfversterkingsbeweging, in de periode van 1861-1895 werden er veel modernisering doorgevoerd op militair, economisch en politiek gebied. Ook werd er toenadering gezocht naar het westen. Maar pas na de bokstersopstand mochten eeuwenoude principes worden aangepast, zoals het examen voor ambtenaren, het schoolsysteem en kwam er een grondwet. Maar ook deze innovatiegolf faalde uiteindelijk doordat het vanuit de regering werd tegengewerkt door mensen die het liefst niets wilde veranderen. Ook had China niet genoeg geld om alle innovaties door te voeren die ze wilde doen, en ten slotte paste de Chinese mentaliteit niet bij het economisch systeem dat werd ingevoerd, in plaats de gewenste corruptie en loyaliteit moesten ze ineens winst gaan delen, dat paste niet in de Chinese bedrijvigheid. Na het verlies tegen Japan werd de periode van 100 dagen afgekondigd, waarin China nog meer op het westen moest gaan lijken. Maar ook dit faalde toen door een staatsgreep de keizer zwakzinnig werd verklaard en gevangen werd gezet. Hieruit voortvloeide de bokstersopstand, vooral geleid door jonge landloze boeren. Toen de keizerin de idealen van de boksters steunden, zoals het zuiveren van China van westerse

mogendheden, met haar trouwe legereenheden waren de bokkers groter dan ooit. Alleen bleek dit niet zo heel slim te zijn geweest, want het westen sloeg genadeloos toe met een groot leger werden ook de bokkers verslagen en moest China aan nog strengere regels voldoen. Als onbewust effect werden de veranderingen nu wel strak doorgevoerd, opnieuw werd het onderwijs herzien, in 1905 werd het ambtenarenexamen afgeschaft en werd de grondwet toch ingevoerd samen met de parlementaire democratie. Maar ook dit faalt grotendeels, omdat in 1908 de keizer en haar directe opvolger overlijden, komt een jonge jongen op de troon te zitten, wat de situatie in China niet verbetert.

5 China wordt een republiek maar valt snel uiteen

Door het falen van de regering, en de constante onrust binnen China verloor het bestuur van China steeds meer macht, omdat ook het leger niet meer gehoorzaam was en deed waar het zelf zin in had. Door de recente doorvoeringen ontstond er een nieuwe groep jongen Chinezen die in westen hun opleiding hadden gevolgd en met de westerse ideeën terugkwamen in China, zo ook Sun Yat-sen. In 1911 vond een revolutie plaats waardoor er definitief een einde kwam aan het keizerrijk van China, toen Sun Yat-sen kort daarna terug in China kwam werd hij uitgeroepen tot tijdelijke president van het Republiek China. Toen het regeringsleger niet in staat was om de opstanden te onderdrukken werd een eerder veroordeelde generaal uit ballingschap gehaald om Republiek China te redden. Hij eiste forse dingen, zoals presidentschap en het aftreden van de toen nog zittende keizer. Aan beide eisen werd gehoorgegeven en zo was Yuan ineens president van China, met het gemoderniseerde leger achter zich.

Er werden politieke partijen opgericht die meteen na het aftreden van de keizer zichzelf moesten promoten in verkiezingen, alle mannen van boven de 21 met een klein kapitaal mochten stemmen, dat was nog geen 10% van de gehele bevolking. De eerste en laatste verkiezing werd gewonnen door de nationalistische partij van Sun Yat-sen. Yuan, de toenmalige president vermoorde competitie, en dwong Sun Yat-sen om te vluchten naar Japan, waar Sun opriep tot een nieuwe revolutie, maar dit keer tegen het beleid van Yuan. Vrij snel daarop werd de GMD (partij van Sun) verbannen, werden aanhangers vermoord en werden opstanden onderdrukt. Ook werd het parlement wederom afgezet, want met 800 mensen was het land niet te besturen vond Yuan. In 1916 keerde Sun Yat-sen terug naar China en riep in Kanton samen met de resterende GMD-aanhangers een nieuwe regering uit, alleen de SU steunde Sun, terwijl de rest van het westen de regering van Yuan erkende. De SU steunde Sun met militaire steun maar zorgde ook dat de communisten in China gingen samenwerken met Sun. Doordat de SU Sun steunde voelde hij zich gedwongen om meer naar het communistische toe te gaan, waardoor na de 4 meibeweging de CCP werd opgericht, de Chinese Communistische Partij.

6 GMD herstel centrale gezag in het grootste gedeelte van China

Onder invloed van de SU gingen de CCP en de GMD samenwerken om een poging voor de macht te wagen. Sun Yat-sen kwam tot de ontdekking dat als hij de macht wilde grijpen in China hij de manieren en methodes van de Russen moest leren. Toen Sun stierf in 1925 behoorde grote gedeelte van China nog steeds toe aan de regering of warlords, de GMD beheerste alleen nog Kanton en andere kleine delen van China. Tijdens de Noordelijke Veldtocht veroveren de GMD en de CCP grote gebieden, hierbij worden warlords één voor een verslagen of ze worden tot gehoorzaamheid gedwongen. Maar, met het overlijden van Sun, verdween ook de overtuiging dat de communisten de oplossing waren, veel mensen waren tegen het communisme nadat ze een opleiding in de SU hadden gevolgd en wilde anders. Dit gebeurde in 1927 toen duizenden CCP-aanhangers en bestuursleden werden omgelegd, veel CCP-aanhangers vluchten naar gedeeltes die de GMD niet beheerste, de CCP ging zelfstandig verder. In 1928 werd het gezag van de GMD officieel erkend binnen China, maar dit valt snel weer uiteen door de groeiende macht van de communisten, het zwakke beleid van de GMD en de toenemende agressie van Japan.

De GMD begon goed, met het opstarten van de industrialisatie van China, het aanleggen en verbeteren van bestaande en nieuwe spoorwegen en het moderniseren van het onderwijs, alweer. Maar de radicale aanpassingen, zoals het instellen van een parlement, erkennen van kritiek of het aanpassen van de corruptie werd niet aan begonnen. Wat uiteindelijk het einde van de GMD betekende was de opkomst van de communisten die vanuit hun provincie in Hunan hun macht uitbreiden, de weerstand van de overgebleven warlords naar de GMD en het binnenvallen van Japan waren allemaal oorzaken van de neerval van het GMD.

7 Chinese communisme gaat zijn eigen weg

Aan het begin van de oprichting van het CCP (Chinese Communistische Partij) was de invloed vanuit de SU groot om samen te werken met de GMD, in 1924 kwam een officieel verbond tussen de GMD en de CCP. De CCP mocht als eigen partij binnen de GMD bestaan en kreeg ook zeggenschap, hierdoor kon toen de CCP uiteindelijk groter worden dan de GMD, de GMD dwongen hun kant te kiezen. Mao Zedong, geboren in 1893, zag dat de boeren het communisme goed konden gebruiken, hij ging naar gebieden waar de mensen zich strak de SU manier van communisme hielden, terwijl Mao juist boerenbewegingen opzetten. Die desnoods met geweld grondgebied eerlijk verdeelden over de boeren. Toen in 1927 er doormiddel van geweld een einde werd gemaakt aan het verband tussen de CCP en de GMD, sloten veel communisten en CCP-aanhangers zich aan bij Mao.

In 1931 werd in de provincie Jiangxi de eerste Chinese communistische republiek opgericht, met Mao als president. Hierdoor had het agrarische communisme van Mao de overwinning behaald. In Shaanxi werd de basis gelegd voor latere verovering van China door het rode leger, het communistische leger onder leiding van Mao. Het belangrijkste doel van het rode leger was het gelijkverdelen van de landbouwgrond. Rijkere boeren werden gedwongen om hun land af te staan aan de armere boeren, die de meerderheid vormde in China. Vanaf 1935 was Mao de absolute leider van de CCP.

8 GMD krijgt te maken met Japanse agressie en communistisch verzet

Dat Chiang, de opvolger van Sun en leider van de GMD, niet volledige controle over China wist te behouden en de communisten wist te verslaan, kwam mede door de Japanse invallen. In de provincie Mansjoerije, die na de overname van Japan onder Japan gezag stond, werd een wrede regime ingesteld onder leiding van de laatste keizer, Puyi. Vanuit deze provincie werden ook andere gedeeltes van China ingenomen door de Japanners. In de jaren '30 en '40 voerden de nationalist en de communisten een constante strijd met elkaar uit. Chiang zag het gevaar van de Japanners wel maar koos ervoor om de communisten te blijven bestrijden. De communisten aan de andere kant riepen juist op tot een verenigd front tegen de Japanners, en kreeg hierbij veel bijval van GMD leden. Tot het punt dat in 1936 Chiang zelfs werd ontvoerd en hem werd gedwongen de strijd tegen het communisme te staken en samen te vechten tegen de Japanners. Maar van een goed verdrag kwam niet veel terecht, door wederzijdse wantrouwen wist Japan steeds meer delen over te nemen, tot het punt dat Chiang alleen nog het westen van China onder controle had. Uiteindelijk bleek voor alle strijdende groepen China te groot te zijn om geheel te veroveren.

Toen de Verenigde Staten uiteindelijk de oorlog aan Japan verklaarden na de aanval op Pearl Harbor trokken de Chinezen zich terug in de gevechten en liet het Amerika alles uitvechten. China ging zich toen focussen op de situatie na de oorlog. Toen in 1947 alle Amerikaanse troepen wegwaren barste de strijd weer los tussen de GMD en de CCP. Ondanks dat de GMD goed begon met een groter leger, meer Amerikaans materiaal, verloren ze veldslag na veldslag. Hierdoor liepen hele legeronderdelen over, en verloor de GMD het vertrouwen van het volk. In 1949 viel uiteindelijk het doek voor de GMD en vluchtte Chiang samen met meer dan een miljoen aanhangers naar het eiland Taiwan, waar ze met de steun van de Amerikanen zichzelf wisten te vestigen. Doordat de GMD de situatie van de boeren onderschatte, en niet tot goede oplossingen wist te komen voor de problemen, en dat Chiang meer aandacht besteed aan zijn leger dan de sociaaleconomische vraagstukken, kwamen hem uiteindelijk duur te staan. Namelijk het verlies van de GMD. De voornaamste reden voor het succes van de CCP was dat ze zich focuste op de groep van Chinezen dat meer dan 75% van de totale Chinese populatie bevatte, de boeren.

9 Binnenlands verzet tegen het keizerlijk gezag

Onder leiding van de communisten begon voor China eindelijk een periode van stabiliteit, onder leiding van Mao werden grote hervorming doorgevoerd, met het oog op de arbeiders en de boeren. Ook zorgde Mao voor een grote land herverdeling, zo werden rijke boeren nog meer ontdaan van hun land. Bijna 50% van al het landbouwgrondgebied in China werd herverdeeld in nog geen 2 jaar, hiermee de grond gelijkverdelen over de boeren. Na grote zuiveringen tussen 1950 en 1955 ontstond er veel kritiek onder bevolking, de partij wilde de kritiek meteen de mond snoeren, maar Mao wilde de meningen van het volk horen. Onder het mom van: Laat Honderd bloemen bloeien mocht iedereen kritiek leveren, ideeën opperen en suggesties doen over hoe de bevolking dingen verbeterd wilde zien. Maar er kwam zoveel kritiek op Mao's beleid dat hij in de periode van 1957 tot 1959 besloot tot nog meer zuiveringen, waardoor meer dan 500 honderdduizend Chinezen het leven verloren, vooral veel studenten werden hierbij de mond gesnoerd. Doordat de overheid zo bang was voor de consequenties van Mao's beleid gingen ze klakkeloos opvolgen wat Mao wilde. Hierdoor ontstonden er veel rampen, waardoor nog meer Chinezen overleden, wat te voorkomen was geweest als iemand de

spiegel der realiteit voor Mao's ogen had gehouden. Doormiddel van de **grote sprong voorwaarts** probeerde Mao China in een rap tempo te moderniseren. Hij verdeelde de gehele bevolking in, in groepen die zichzelf moesten zien te redden. Doormiddel van metaalbewerking, mijnbouw. Hierdoor werden miljoenen boeren uit hun beroep gezet om andere functies te gaan bekleden, hiermee een enorm voedseltekort tot gevolg. Waardoor miljoenen Chinezen overlijden door hongersnood. Na het falen van de grote sprong voorwaarts was het doel door de culturele revolutie de gehele samenleving en economie her in te delen. Ook hier werden weer tienduizenden mensen gezuiverd uit de partij en uit China. Maar een gevolg van deze revolutie was dat weer de landbouw en industrie schrikbarend waren gedaald, en de opbrengsten niet voldoende waren om iedereen te kunnen voorzien van levensmiddelen. Dit ging door totdat Mao doormiddel van het inzetten van het leger een einde maakte aan de revolutie. Verschillende mensen werden weer uit ballingschap gehaald, die daar voor de revolutie in waren gezet, zoals Deng Xiaoping. Onder het beleid van Mao Zedong overleden tientallen miljoenen Chinezen.

10 Economische koerswijzing onder Deng Xiaoping

Na de dood van Mao werd Deng Xiaoping officieel de nieuwe leider van China. Dit gebeurde pas nadat de bende van vier was gearresteerd, die Deng actief tegenwerkte om te voorkomen dat hij opnieuw aan de macht kwam. In 1978 sloeg China onder leiding van Deng officieel een nieuw pad in, vol met modernisering en aanpassingen aan de structuur van China. Deng voerde veranderingen door op verschillende gebieden, samen de **vier modernisering**en;

- 1) Modernisering van de landbouw, Deng bevorderde de mechanisatie van de agrarische sector, zorgde ervoor dat de boeren weer zelf land konden kopen en hun opbrengsten konden verkopen op een vrije markt. Hierdoor steeg de productie van voedsel enorm, waardoor China een groot exporteur van agrarische producten werd.
- 2) Modernisering van wetenschap en techniek, op deze gebieden werden er verbanden aangegaan met het westen en Japan. Zo werden er studenten uitgewisseld ging China nauw samenwerken met westerse universiteiten.
- 3) Modernisering van de industrie, door de havensteden open te stellen voor buitenlandse investeringen kwam er kapitaal om de rest van China te moderniseren naar westers voorbeeld. Daarnaast mochten burgers nu zelf eigen bedrijven oprichten en zelf producten produceren, de lonen bepalen, werknemers ontslaan of juist aannemen en hoefde ze minder aan de overheid te verantwoorden.
- 4) Modernisering in defensie, het leger moest snel nieuwe wapens krijgen en de wapenindustrie moest worden opgeschoefd, verder moest het leger weer zijn militaire verplichtingen gaan vervullen en niet politieke taken zoals onder Mao's beleid.
- 5) Het één-kink beleid, volgens Deng hield de grote van China, China tegen om snel te kunnen moderniseren, daarom was het sinds toen niet meer toegestaan om meer dan één kind te krijgen. Hiermee hopen de bevolkingsgroei tegen te gaan en van China een mobieler land te maken. De gevolgen van Deng's beleid waren indrukwekkend, alle bevolkingsgroepen in China gingen er economisch op vooruit onder Deng's beleid.

11 Breuk met SU en toenadering tot de rest van de wereld

In 1950 werd er tussen China en de SU een vriendschapsverdrag gesloten, twee havens werden teruggegeven en de SU gaf China een lening van 300 miljoen Dollar. Mao reisde naar China om samen met Lenin het verdrag te ondertekenen. Maar na de dood van Lenin bekoelde de relatie, en rees de vraag of de relatie met de SU wel zo essentieel was, want met Mao aan de leiding, streefde China en de SU sinds 1960 beide naar een ander soort communisme. Waardoor het in 1962 tot een breuk tussen de SU en China kwam, dit lag niet aan de koerswijzing van China die meer gematigd was. China en de SU hadden al goede relaties sinds de GMD en de CCP, onder druk van de SU, samen gingen werken. Ook toen Rusland een stuk van Japan aan China gaf leken de banden uitstekend. Maar na de dood van Lenin ging de SU een andere richting op, ze wilde meer naar het westen toe. Hiermee China tegen zich kerend, China was van mening dat communistische landen alleen met communistische landen moesten handelen. Toen de SU ook nog eens zijn mensen uit China ging weghalen en in een conflict de kant van India koos, was de maat vol. Beide landen verbraken de diplomatieke relaties.

Maar de situatie verbeterde na de dood van Mao en de val van de SU. China probeerde haar macht uit te breiden door met andere landen verbanden aan te gaan, zoals met Azië, Latijns-Amerika en Afrika. Ook wisten ze goede banden te krijgen met de NAM (Non-Aligned Movement), dit is een groep die zich niet bij het westerse blok (Amerika) aansluit maar ook niet bij het oostelijk blok (Rusland (SU)). Doordat China geen voorwaarden stelde aan contracten zoals mensenrechten kreeg China veel meer voor elkaar bij landen zoals Afrika. Hierdoor kreeg China een voorsprong op het westen. Rond 1970 begonnen ook de relaties tussen China en de VS te ontdoeien, beide landen gingen met elkaar praten

om voor Amerika een oplossing te vinden in de Vietnamoorlog, en China te ondersteunen in de moeilijke periode na alle revoluties waarin ze zaten, erg verzwakt. Amerika deed een heleboel toezeggingen en erkenningen, zoals dat Taiwan onderdeel van China is. Ook werd in die tijd Hongkong en Macao teruggegeven aan China. Essentieel, want beide hadden grote wereld contacten en een goed draaiende economie. Bovendien zaten daar veel technologische bedrijven gevestigd. De deal hield in dat China 50 jaar de twee met rust moest laten en dat ze daarna vrijwaren om te doen wat ze willen. En tenslotte trad in 2001 China toe tot de Wereldhandelsorganisatie.